

დამტკიცებულია
შპს „მწვანე სკოლა დიდი დიღმის“
დირექტორის ბრძანებით

**მწვანე
სკოლა**

ლაბორატორიის გამოყენების წესი
(დებულება)

მუხლი 1. მოქმედების სფერო

1. ეს წესი არეგულირებს შპს „მწვანე სკოლა დიდი დილომის“ (შემდგომში „სკოლა“) სარგებლობაში არსებული ინფორმაციულ-საკომუნიკაციო ტექნოლოგიების და საბუნებისმეტყველო მეცნიერებების ლაბორატორიებით სარგებლობის წესს;
2. ლაბორატორიები ხელს უწყობს სკოლაში საგაკვეთილო, საინფორმაციო და ექსპერიმენტული მუშაობის ორგანიზებას, ქმნის პოზიტიურ სასწავლო გარემოს და ამაღლებს სასწავლო პროცესის აკადემიურ დონესა და მოსწავლეთა მოტივაციას.

მუხლი 2. ლაბორატორიით სარგებლობის მიზნები და ამოცანები

1. ლაბორატორიების ძირითადი მიზანია თანამედროვე ტექნოლოგიების გამოყენებით სასწავლო-აღმზრდელიობითი პროცესის ეფექტურად წარმართვის უზრუნველყოფა. ცალკეული საგნობრივი პროგრამების მიზნების მიღწევის ხელშეწყობა და გამჭოლი კომპეტენციების განვითარება.
2. ლაბორატორიით სარგებლობის ძირითად ამოცანებს წარმოადგენს:
  - მოსწავლეებისათვის პრობლემური თუ საინტერესო საკითხების განხილვა;
  - სხვადასხვა საგანმანათლებლო აქტივობების ორგანიზება მოსწავლეთა პრაქტიკული და თეორიული უნარების განვითარებისათვის;
  - მოზარდის გონებრივი და ფიზიკური უნარ-ჩვევების განვითარება; აუცილებელი ცოდნით უზრუნველყოფა;

მუხლი 3. ძირითადი პრინციპები და ფუნქციები

1. ლაბორატორიით სარგებლობის ძირითადი პრინციპებია:
  - მოსწავლეთა თანასწორუფლებიანობა;
  - ინფორმაციის ხელმისაწვდომობა;
  - კავშირების დამყარება სხვა ლაბორატორიებთან.
2. სკოლის ლაბორატორიით სარგებლობა თანაბრად უნდა იყოს ხელმისაწვდომი სკოლის ყველა მოსწავლისათვის.

მუხლი 4. ლაბორატორიაში არსებული სასკოლო ინვენტარის დაზიანება

1. დაუშვებელია ლაბორატორიაში არსებული ინვენტარის დაზიანება;
2. დაუშვებელია ლაბორატორიაში არსებული ინვენტარის ლაბორატორიიდან გატანა პასუხისმგებელი პირის ნებართვის გარეშე;
3. დაუშვებელია მასწავლებლის გარეშე, უნებართვოდ მოსწავლის მიერ ლაბორატორიით სარგებლობა.

მუხლი 5. ინფორმაციულ-საკომუნიკაციო ტექნოლოგიების აღჭურვილობა

1. ინფორმაციულ-საკომუნიკაციო ტექნოლოგიების ლაბორატორია აღჭურვილია თანამედროვე კომპიუტერული და ქსელური მოწყობილობებით და გამიზნულია სასწავლო პროცესში მოსწავლეების თეორიული ცოდნის მიღებისა და პრაქტიკული უნარ-ჩვევების

განვითარებისთვის. აგრეთვე, სკოლის თანამშრომელთა მიერ მათი საქმიანობის ეფექტურად წარმართვისათვის.

2. ინფორმაციულ-საკომუნიკაციო ტექნოლოგიების ლაბორატორიაში განთავსებულია კომპიუტერული ტექნიკა, რომლებიც გამიზნულია საგაკვეთილო, სადემონსტრაციო და საგამოცდო მიზნებისთვის. ასევე, ლაბორატორია აღჭურვილია ჭკვიანი დაფით და შესაბამისი პროგრამით, რომელიც მასწავლებლებს ეხმარება, სასწავლო პროცესში აქტიურად გამოიყენონ მეცნიერულ კვლევაზე დაფუძნებული სასწავლო მეთოდები და მათი დახმარებით, მოსწავლე, ინდივიდუალური ინტერესებისა და ასაკის გათვალისწინებით, ჩართონ პრაქტიკულ სამეცნიერო კვლევა-ძიების პროცესში.

3. კომპიუტერით სარგებლობისას დაშვებულია:

- ა) ტექსტის შეყვანა და რედაქტირება;
- ბ) ინტერნეტით მასალების მოძიება და გადმოწერა;
- გ) ლიტერატურაზე მუშაობა ელექტრონული ვერსიებით;
- დ) ელექტრონული ფოსტით სარგებლობა;
- ე) სასწავლო პროგრამებზე მუშაობა;
- ვ) უფლებამოსილ პირთან შეთანხმებით დისკების გამოყენება;
- ზ) სკოლის ვებ-გვერდით სარგებლობა.

4. კომპიუტერთან მუშაობისას აკრძალულია:

- ა) მასწავლებელთან შეთანხმების გარეშე კომპიუტერში რაიმე პროგრამული ფაილის ჩაწერა და წაშლა;
- ბ) კომპიუტერის გამოყენება თამაშებისა და სხვა გართობისათვის;
- გ) კომპიუტერის გაუმართავად მუშაობის შემთხვევაში ხარვეზის თვითნებური გასწორება.

5. ინფორმაციულ-საკომუნიკაციო ტექნოლოგიების ლაბორატორიაში ნებისმიერი ტექნიკისა თუ ნივთის დაზიანების შემთხვევაში მშობელი ვალდებულია აანაზღაუროს ზიანი, თუ იგი გამოწვეულია მოსწავლის დაუდევრობით ან განზრახ ქმედებით.

მუხლი 6. საბუნებისმეტყველო მეცნიერებების ლაბორატორიების აღჭურვილობა

1. სკოლას გააჩნია საბუნებისმეტყველო მეცნიერებების (ქიმიის, ბიოლოგიის და ფიზიკის) ლაბორატორია, რომელიც აღჭურვილია სათანადო ტექნიკური მოწყობილობით.

2. ლაბორატორიაში წარმოდგენილია ფიზიკის საექსპერიმენტო ხელსაწყოები და თვალსაჩინოებები, რომლებიც ხელს უწყობენ მოსწავლეებს ფიზიკური მოვლენის ახსნაში, ექსპერიმენტის ჩატარებაში, ახალი საექსპერიმენტო მოდელის შექმნაში.

3. ასევე, განთავსებულია ფიზიკის ვირტუალური ლაბორატორია - შესაბამისი პროგრამა, რომელიც მასწავლებლებს დაეხმარება, სასწავლო პროცესში აქტიურად გამოიყენონ მეცნიერულ კვლევაზე დაფუძნებული სასწავლო მეთოდები და მათი დახმარებით, მოსწავლე, ინდივიდუალური ინტერესებისა და ასაკის გათვალისწინებით, პრაქტიკულ სამეცნიერო კვლევა-ძიების პროცესში ჩართონ.

4. ლაბორატორიაში წარმოდგენილია ქიმიის აღჭურვილობა, რომლითაც მოსწავლეებს შესაძლებლობა ეძლევათ ჩაატარონ სასკოლო პროგრამით გათვალისწინებული ცდები. მოსწავლეებს შეუძლიათ იმუშაონ მიკროსკოპით, ჩაატარონ სხვადასხვა ექსპერიმენტები.
5. ლაბორატორიაში წარმოდგენილია ბიოლოგიის აღჭურვილობა - ადამიანის ორგანოების მულაჟები, მრავალფეროვანი თვალსაჩინოებები.

მუხლი 7. საბუნებისმეტყველო მეცნიერებების ლაბორატორიით სარგებლობის უსაფრთხოების ზოგადი წესები

1. ლაბორატორიის მომხმარებელი ვალდებულია გამოიყენოს სათანადო აღჭურვილობა მისი მოხმარების აღწერილობის მიხედვით.
2. გაკვეთილის მიმდინარეობისას ლაბორატორიის კარი უნდა დაიხუროს.
3. ექსპერიმენტის, ცდის დაწყება შესაძლებელია მხოლოდ მასწავლებლის მიერ ლაბორატორიულ ამოცანაზე დაშვების მიღების შემდეგ.
4. ლაბორატორიულ ამოცანაზე დაშვების მისაღებად, მოსწავლე მასწავლებლისგან უნდა გაეცნოს ლაბორატორიული ამოცანის აღწერას და მისი შესრულების უსაფრთხო წესებს.
5. ყოველი ცდის ჩატარების დროს უნდა იქნას გამოყენებული ერთჯერდი ხელთათმანები. ხელთათმანების გადაყრა უნდა მოხდეს ცდის დასრულებისთანავე ლაბორატორიაში განთავსებულ სანაგვე ურნაში;
6. დაუშვებელია ცდის ჩატარება დამცავი სათვალის გარეშე;
7. სამუშაოს დასრულების შემდეგ მასწავლებელმა/მოსწავლემ ხელსაწყო უნდა გამორთოს, სამუშაო ადგილი და ლაბორატორია მოწესრიგებულიად დატოვოს.
8. აწყობილი ხელსაწყოს ჩართვამდე მოსწავლე ვალდებულია აჩვენოს მასწავლებელს მომზადებული დანადგარი, ექსპერიმენტის, ცდის შესრულების მსვლელობის ჩასაწერად (ასეთის შემთხვევაში) მომზადებული დაკვირვების ფურცელი.
9. თხევადი და მყარი სხეულების გახურებისას დაუშვებელია ჭურჭელში ზემოდან ჩახედვა.
10. დაუშვებელია ლაზერის სხივის ან მისი ანარეკლის მიმართვა თვალში, რადგან ამან შეიძლება გამოიწვიოს თვალის დაზიანება და მხედველობის დაკარგვაც კი.
11. დაუშვებელია ცდის ჩატარების დროს მოსწავლის ან/და მასწავლებლის მიერ ცდისათვის საჭირო მასალის თვალბრუნება ან პირთან ახლოს მიტანა;
12. ყოველი ცდის ჩატარების შემდეგ საჭიროა გამოყენებული ჭურჭლის გარეცხვა;
13. სპირტქურასთან ახლოს ადვილად აალებადი სხეულების (მაგ.ქაღალდი),დადება არ შეიძლება;
14. დაუშვებელია ცდის მსვლელობისას გაცხელებული ჭურჭლის შენახვა მის გაცივებამდე;
15. აუცილებელია მოხდეს თითოეული ინციდენტის ადეკვატური შეფასება, დაწესდეს ზედამხედველობა;
16. ცდის ჩატარებისას, თუ რომელიმე ნივთიერება შემთხვევით კანზე მოხვდება, მოსწავლეს ან/და მასწავლებელს აუცილებლად უნდა მოხდეს საპნოანი წყლით დამუშავება და სკოლის ექიმთან კონსულტაციის გავლა;

17. ლაბორატორიაში დაცული უნდა იყოს სანიტარული ნორმები.
18. მინის საგნების გატეხვის შემთხვევაში აუცილებელია სასწრაფოდ გასუფთავდეს ლაბორატორია მინის ნარჩენებისაგან.
19. სამუშაო ზონაში აკრძალულია საკვებისა და სასმელის მიღება, პირადი ნივთების შენახვა.
20. ლაბორატორია უნდა იყოს სუფთა და მოწესრიგებული, დაუშვებელია ცდის ჩატარების დროს მაგიდაზე განთავსებული იყოს სხვა სახის ნივთიერებები, რომელიც ცდისათვის არ გამოიყენება;
21. სამუშაოს შესრულების შემდეგ ლაბორატორიიდან გასვლის წინ მოსწავლე ვალდებულია დაიბანოს ხელი.
22. ინფორმაცია უბედური შემთხვევის ან აშკარა პოტენციური დაზიანების/საფრთხის შესახებ დაუყოვნებლივ უნდა ეცნობოს სკოლის დირექტორს ან საგანგებო სიტუაციებზე პასუხისმგებელ პირს;
23. ლაბორატორიაში აღჭურვილობის დაზიანების შემთხვევაში მშობელი ვალდებულია, სკოლას აუნაზღაუროს მიყენებული ზიანი გარდა იმ შემთხვევისა თუკი ეს გამოწვეულია ექსპერიმენტის (ცდის) ჩატარებისას.

მუხლი 8. სკოლის ინფორმაციულ-საკომუნიკაციო ტექნოლოგიების ლაბორატორიის ხელმძღვანელი პირი

1. ინფორმაციულ-საკომუნიკაციო ტექნოლოგიების ლაბორატორიას ხელმძღვანელობს კომპიუტერული ტექნოლოგიების მასწავლებელი, რომელიც ვალდებულია წინამდებარე წესი გააცნონ ლაბორატორიის თითოეულ მომხმარებელს.
2. ლაბორატორიის ხელმძღვანელის ფუნქციებია:
  - ა) უზრუნველყონ სკოლის ლაბორატორიის მოვლა-პატრონობა და დაიცვას უსაფრთხოების წესები;
  - ბ) კომპეტენციის ფარგლებში, თავისი საქმიანობით ხელი შეუწყონ სკოლაში სასწავლო პროცესს;
  - გ) კოორდინირებული სასწავლო პროცესის დანერგვისა და განხორციელების მიზნით განახორციელონ ლაბორატორიის კონტროლი. მასწავლებლებთან შეთანხმებით შეადგინონ ლაბორატორიაში მუშაობის გრაფიკი;
  - დ) მასწავლებლებთან შეთანხმებით უზრუნველყონ ლაბორატორიის მომზადება ლაბორატორიული სამუშაოების ჩასატარებლად;
  - ე) კომპეტენციის ფარგლებში თავისი საქმიანობით ხელი შეუწყონ სკოლაში სასწავლო, სამეცნიერო-კვლევითი პროცესების, ლაბორატორიული კვლევების ნორმალურად წარმართვას.

მუხლი 9. სკოლის საბუნებისმეტყველო მეცნიერებების ლაბორატორიის ხელმძღვანელი

1. საბუნებისმეტყველო მეცნიერებების ლაბორატორიას ხელმძღვანელობს საბუნებისმეტყველო მეცნიერების კათედრის ხელმძღვანელი, რომელიც ვალდებულია წინამდებარე წესი გააცნოს ლაბორატორიის თითოეულ მომხმარებელს.

2. სკოლის საბუნებისმეტყველო მეცნიერებების ლაბორატორიის ხელმძღვანელის ფუნქციებია:

ა) უზრუნველყოს სკოლის ლაბორატორიის მოვლა-პატრონობა და დაიცვას უსაფრთხოების წესები;

ბ) კომპეტენციის ფარგლებში თავისი საქმიანობით ხელი შეუწყოს სკოლაში სასწავლო, სამეცნიერო-კვლევითი პროცესების, ლაბორატორიული კვლევების ნორმალურად წარმართვას;

გ) კოორდინირებული სასწავლო პროცესის დანერგვისა და განხორციელების მიზნით განახორციელოს ლაბორატორიის კონტროლი. მასწავლებლებთან შეთანხმებით შეადგინოს ლაბორატორიაში მუშაობის გრაფიკი;

დ) საჭიროების შემთხვევაში, დახმარება გაუწიოს საგნის მასწავლებელს ლაბორატორიაში გაკვეთილის ჩატარების დროს;

მუხლი 10. მოსწავლის/მასწავლებლის პასუხისმგებლობა

1. მასწავლებელი/მოსწავლე ვალდებულია დაიცვას ლაბორატორიებით სარგებლობის წესები;

2. განსაკუთრებული დარღვევისათვის მასწავლებელს/მოსწავლეს შეიძლება დაეკისროს სკოლის შინაგანაწესით განსაზღვრული დისციპლინური პასუხისმგებლობა.

მუხლი 11. ლაბორატორიით სარგებლობის წესის მიღება და მასში ცვლილების შეტანა

1. სკოლის ლაბორატორიით სარგებლობის წესს შეიმუშავებს და ბრძანებით ამტკიცებს სკოლის დირექტორი.

2. სკოლის ლაბორატორიით სარგებლობის წესის მიღება, გაუქმება, მასში ცვლილებებისა და დამატებების შეტანა ხორციელდება ამ მუხლის პირველ პუნქტში მითითებული წესით.